

8. СИСТЕМ ВИСОКОГ ОБРАЗОВАЊА У СРБИЈИ

8.1 Врсте високошколске установе и њихов статус

На основу Закона о високом образовању (Сл. гласник РС број 76/05), делатност високог образовања обављају следеће високошколске установе:

- **Универзитет** - Универзитет је самостална високошколска установа која у обављању делатности обједињује образовни и научноистраживачки, стручни, односно уметнички рад, као компоненте јединственог процеса високог образовања. Универзитет може остваривати све врсте и нивое студија. Високошколска установа има статус универзитета ако остварује академске студијске програме на свим нивоима студија, у оквиру најмање три поља (природно-математичке, друштвено-хуманитичке, медицинске, техничко-технолошке науке и уметности) и три области. Изузетно, универзитет се може основати у пољу уметности, ако има сва три нивое студија из најмање три области уметности.
- **Факултет, односно уметничка академија, у саставу универзитета** - Факултет, односно уметничка академија, јесте високошколска установа, односно високошколска јединица у саставу универзитета, која остварује академске студијске програме и развија научноистраживачки, стручни, односно уметнички рад у једној или више области. Факултет, односно уметничка академија, може остваривати и струковне студијске програме. Факултет, односно уметничка академија, у правном промету наступа под називом универзитета у чијем је саставу и под својим називом, у складу са статутом универзитета.
- **Академија струковних студија** - Академија струковних студија је самостална високошколска установа која у обављању делатности обједињује образовни, истраживачки, стручни и уметнички рад, као компоненте јединственог процеса високог образовања. Академија струковних студија може остваривати основне струковне студије и специјалистичке струковне студије. Високошколска установа има статус академије струковних студија ако остварује најмање пет акредитованих студијских програма струковних студија из најмање три поља.
- **Висока школа** - Висока школа је самостална високошколска установа која остварује академске основне, специјалистичке и дипломске академске студије из једне или више области.
- **Висока школа струковних студија** - Висока школа струковних студија је самостална високошколска установа која остварује основне струковне и специјалистичке струковне студије из једне или више области.

Наведене установе имају својство правног лица. Наведене установе су самосталне високошколске установе, осим факултета и уметничких академија.

8.2 Врсте, нивои и организација студија

Делатност високог образовања остварује се кроз академске и струковне студије на основу одобрених, односно акредитованих студијских програма за стицање високог образовања.

На **академским** студијама изводи се академски студијски програм, који оспособљава студенте за развој и примену научних, стручних и уметничких достигнућа. Постоје три степена академских студија.

Академске студије првог степена су основне академске студије.

Академске студије другог степена су мастер академске студије и специјалистичке академске студије. Интегрисане академске студије су основне и мастер академске организоване у једној целини.

Академске студије трећег степена су докторске академске студије.

На **струковним** студијама изводи се струковни студијски програм, који осспособљава студенте за примену знања и вештина потребних за укључивање у радни процес. Постоје два степена струковних студија.

Струковне студије првог степена су основне струковне студије.

Струковне студије другог степена су специјалистичке струковне студије.

8.2.1 Основне (академске или струковне) студије

Основне студије организују све високошколске установе предвиђене Законом о високом образовању.

Основне академске студије трају три или четири године са обимом 180 до 240 ЕСПБ.

Основне струковне студије трају три године са обимом 180 ЕСПБ.

Студијским програмом основних студија може бити предвиђен завршни рад.

Лице које заврши основне академске студије у обиму од најмање 180 ЕСПБ, односно у трајању од најмање три године, стиче стручни назив са назнаком знања првога степена академских студија из одговарајуће области.

Лице које заврши основне академске студије у обиму од најмање 240 ЕСПБ, односно у трајању од најмање четири године и лице које оствари најмање 240 ЕСПБ на академским студијама првог и другог степена, стиче стручни назив „дипломирани“ са назнаком знања првог степена академских студија из одговарајуће области.

Лице које заврши основне струковне студије стиче стручни назив са назнаком знања првога степена струковних студија из одговарајуће области.

8.2.2 Мастер академске студије

Мастер академске студије могу да организују универзитет, факултет и висока школа. Мастер академске студије трају једну или две године у зависности од обима претходних основних академских студија тако да у збиру имају обим од најмање 300 ЕСПБ. Студијски програм мастер академских студија садржи обавезу израде завршног рада. Лице које заврши мастер академске студије стиче академски назив мастер, са назнаком знања другог степена мастер академских студија из одговарајуће области.

8.2.3 Интегрисане академске студије

Академски студијски програми могу се организовати и интегрисано у оквиру основних и мастер академских студија (интегрисане академске студије) са укупним обимом од најмање 300 ЕСПБ а највише 360 ЕСПБ (академски студијски програми из медицинских наука).

8.2.4 Специјалистичке (академске или струковне) студије

Специјалистичке студије трају најмање једну годину са обимом од најмање 60 ЕСПБ и могу бити академске или струковне. Студијским програмом специјалистичких студија може бити предвиђен завршни рад. Лице које заврши специјалистичке студије стиче стручни назив специјалиста са назнаком знања другог степена академских или струковних студија из одговарајуће области.

8.2.5 Докторске академске студије

Докторске академске студије могу да организују универзитети и факултети. Докторске академске студије трају најмање три године са обимом од најмање 180 ЕСПБ уз предходно трајање основних и дипломских академских студија од најмање пет година и обимом од најмање 300 ЕСПБ. Докторска дисертација је завршни део студијског програма докторских академских студија, осим доктората уметности, који је уметнички пројекат. Изузетно, докторат наука може да стекне лице са завршеним студијама медицине и завршеном специјализацијом, на основу одбрањене дисертације засноване на радовима објављеним у врхунским светским часописима.

8.3 Систем оцењивања

Успешност студента у савлађивању појединог предмета континуирано се прати током наставе и изражава се поенима. Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може остварити највише 100 поена. Студијским програмом утврђује се сразмера поена стечених у предиспитним обавезама и на испиту, при чему предиспитне обавезе учествују са најмање 30, а највише 70 поена. Успех студента на испиту изражава се оценом од 5 (није положио) до 10 (одличан). Високошколска установа може прописати и други, неумерички начин оцењивања, утврђивањем односа ових оцена са оценама од 5 до 10. Општим актом високошколске установе ближе се уређује начин полагања испита и оцењивање на испиту.

8.4 Услови за упис и наставак високог образовања

Кандидат за упис на студије првог степена полаже пријемни испит или испит за проверу склоности и способности, у складу са општим актом самосталне високошколске установе. Редослед кандидата за упис на студије првог степена утврђује се на основу општег успеха постигнутог у средњем образовању и резултата постигнутих на пријемном испиту, односно испиту за проверу склоности и способности.

Кандидат који има положену општу матуру не полаже пријемни испит. Уместо пријемног испита овом кандидату вреднију се резултати опште матуре, у складу са општим актом самосталне високошколске установе. Самостална високошколска установа може кандидата са положеном стручном, односно уметничком матуром, уместо пријемног испита, упутити на полагање одређених предмета опште матуре.

На основу критеријума из конкурса, самостална високошколска установа сачињава ранг листу пријављених кандидата. Право **уписа на студије првог степена** стиче кандидат који је на ранг-листи рангиран у оквиру броја студената из члана 84. Закона о високом образовању.

Студент студија **првог степена** друге самосталне високошколске установе, лице које има стечено високо образовање на студијама првог степена и лице коме је престао статус студента у складу са овим законом, може се уписати на студије првог степена, под условима и на начин прописан општим актом самосталне високошколске установе, на лични захтев.

На студије **другог и трећег степена** кандидат се уписује под условима, на начин и по поступку утврђеном општим актом и конкурсном самосталне високошколске установе.

8.5 Акредитација

Акредитацијом се утврђује да високошколска установа и студијски програми испуњавају стандарде које је утврдио Национални савет и да високошколска установа има право на издавање јавних исправа у складу са Законом о високом образовању.

У поступку **акредитације високошколске установе** утврђује се да ли установа испуњава и одговарајуће услове који су, по Закону о високом образовању, предвиђени за дате установе које обављају високошколску делатност.

У поступку **акредитације студијског програма** утврђује се и да ли су испуњени услови за увођење тог програма, у складу са законом.

Поступак акредитације спроводи се на захтев Министарства, оснивача, односно саме високошколске установе. У поступку акредитације Комисија за акредитацију и проверу квалитета може издати уверење о акредитацији високошколске установе, односно студијског програма упутити високошколској установи акт упозорења, којим се указује на недостатке у погледу испуњености услова и оставља рок за отклањање наведених недостатака или донети решење којим се одбија захтев за акредитацију. Ако комисија за акредитацију и проверу квалитета донесе решење којим се одбија захтев за акредитацију, оснивач односно високошколска установа може уложити жалбу Националном савету за високо образовање као другостепеном органу у року од 30 дана од дана пријема решења. Против решења Националног савета по жалби не може се водити управни спор. Оснивач, односно високошколска установа има право да понови захтев за акредитацију по истеку рока од годину дана од дана доношења решења којим се одбија захтев за акредитацију. Високошколска установа може почети са радом и обављати делатност по добијању дозволе за рад. Дозволу за рад издаје Министарство, на захтев високошколске установе, а на територији Аутономне Покрајине Војводине, дозволу издају њени органи надлежни за поверене послове.

8.6 Национални извор информација

- **Министарство просвете и науке**, Немањина 22-26, 11000 Београд, Србија; Телефон: +381/11/363-11-07; Факс: 381/11/361-64-91; web: www.mpn.gov.rs
- **Национални савет за високо образовање**, Палата Републике Србије, Булевар Михајла Пупина 2, 11000 Београд, Србија.
- **Покрајински секретаријат за образовање, управу и националне заједнице**, Булевар Михајла Пупина 16, 21 000 Нови Сад, Србија, АП Војводина; Телефон: +381/21/487 45 55, Факс: +381/21/456 986; web: www.obrazovanje.vojvodina.gov.rs

РЕПУБЛИКА СРБИЈА Висока техничка школа струковних студија у Новом Саду Нови Сад, Школска бр. 1

ДОДАТАК ДИПЛОМИ

Важи само уз диплому

Број издату године

Додатак дипломи омогућује опис природе, нивоа, повезаности, садржаја и статуса студија које је похађало и успешно завршило лице наведено у дипломи уз коју је овај додатак издат. Информације морају бити наведене у свих осам поглавља, а тамо где нема података треба дати објашњење о разлогу зашто их нема.

1. ПОДАЦИ О НОСИОЦУ КВАЛИФИКАЦИЈЕ

1.1 Име:

1.2 Презиме:

1.3 Датум рођења:

1.4 Број индекса

студента:

ЈМБГ

2. ПОДАЦИ О СТЕЧЕНОЈ ДИПЛОМИ

2.1 Стечени стручни назив:

Специјалиста струковни инжењер машинства
(Спец. струк. инж. маш.)

2.2 Стручна област студија:

Машинско инжењерство

2.3 Назив и статус високошколске установе која издаје диплому:

Висока техничка школа струковних студија у
Новом Саду
Државна установа

2.4 Језик на коме се одржава настава:

Српски

3. ПОДАЦИ О ВРСТИ И СТЕПЕНУ СТУДИЈА

3.1 Врста и степен студија:

Специјалистичке струковне студије
Други степен високог образовања

3.2 Дужина трајања студија:

Једна година

3.3 Услови уписа:

Завршен први степен високог образовања – основне струковне или академске студије са освојених најмање 180 ЕСПБ

4. ПОДАЦИ О САДРЖАЈУ И ПОСТИГНУТИМ РЕЗУЛТАТИМА

4.1 Начин студирања:

Редовне студије

4.2 Назив и циљеви студијског програма:

Машинско инжењерство

Циљ специјалистичког струковног студијског програма машинско инжењерство је да обезбеди преношење научних, стручних знања и вештина, развој струке, унапређење и креативност у областима које су садржајно везане за студијски програм.

4.3 Види следећу страну:

4.4 Начин оцењивања

Оцена	Значење оцене	Број поена	
		од	до
10	одличан	95	100
9	изузетно добар	85	94
8	врло добар	75	84
7	добар	65	74
6	довољан	55	64
5	није положио	0	54

4.5 Просечна оцена и успех:

4.3 Појединости студијског програма и постигнуте оцене:

ред. број	шифра	назив	ста-тус	ЕСПБ	укупан број часова			Година студијског програма	Освојено поена	Оцена	Наставник (презиме и име)
					предавања	вежбе	друго				
1.	C24	Управљање ризиком и методе процене ризика	О	6	45	45		I			
2.	C14	Примењене методе моделовања експеримента	О	6	45	45		I			
3.	C01	CAD/CAM пројектовање	О	8	60	60		I			
4.		Изборни предмет	И	8	60	60		I			
5.	C12	Поузданост и одржавање техничких система	О	6	45	45		I			
6.	C26	Теоријске и експерименталне основе специјалистичког рада	О	6	45	45		I			
7.	C27	Специјалистичка стручна пракса	О	5				I			
8.	C28	Специјалистички рад	О	15				I			

- Укупно 60 ЕСПБ

- Просечан број поена (ПП):

- Просечна оцена (ПО):

- Просечна оцена положених испита за студенте којима се врши усклађивање стечених стручних назива: $ПО = \left[\frac{\sum_{i=1}^n (ЕСПБ * Oc)_i}{\sum_{i=1}^n (ЕСПБ)_i} \right]$, где је ЕСПБ број бодова предмета, Oc оцена предмета, n укупан број предмета.

- За остале студенте: просечан број поена ПП = $\left[\frac{\sum_{i=1}^n (ЕСПБ * p)_i}{\sum_{i=1}^n (ЕСПБ)_i} \right]$. Просечна оцена ПО = 6 + (ПП – 55) : 10. Ако је ПП ≥ 95, ПО = 10,00, где је p број поена освојених по предмету.

Наслов завршног рада:

Комисија за одбрану рада:

* - оцена је призната; О – обавезан предмет; И – изборни предмет

5. ПОДАЦИ О НАМЕНИ СТЕЧЕНОГ НАЗИВА

5.1 Приступ даљим студијама:

У националном образовном систему по завршетку специјалистичких струковних студија не постоји могућност директног вертикалног уписа на виши ниво образовања.

5.2 Професионални статус:

Специјалиста струковни инжењер машинства
Компетенције струковног инжењера машинства специјалисте огледају се у оспособљености за самостално и тимско учешће у изради пројеката у индустрији, у пословима развоја, организације, одржавања и управљања производним системима.

6. ДОДАТНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

6.1 Додатне информације о студенту:

6.2 Извори додатних информација о установи:

www.vtsns.edu.rs, www.mpn.gov.rs

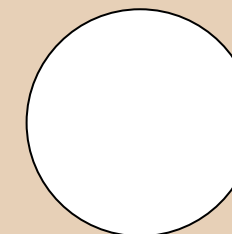
7. ОВЕРА ДОДАТКА ДИПЛОМИ

7.1 Број:

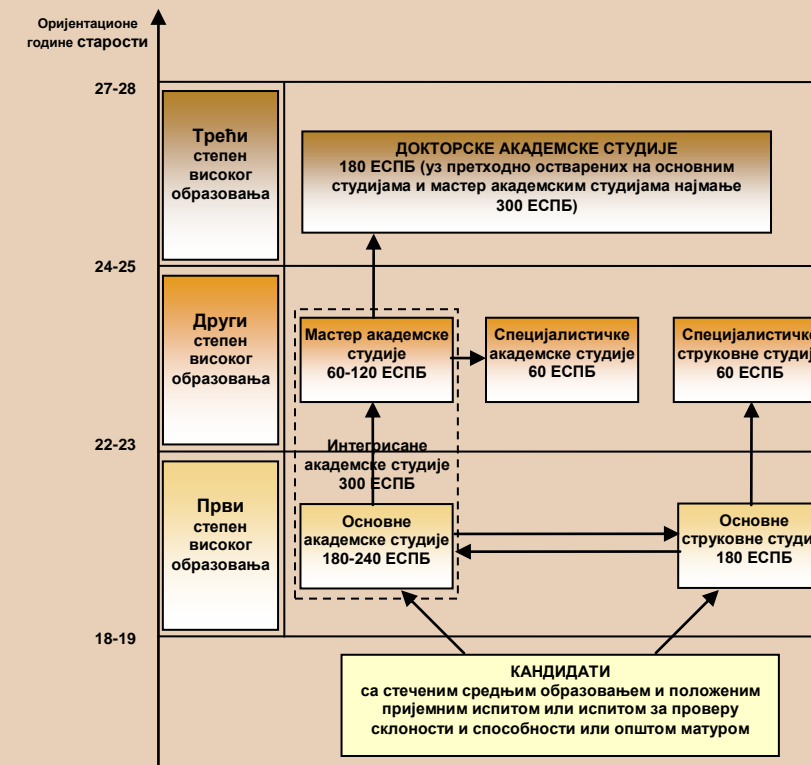
Датум:

7.2: Одговорно лице:

7.3 Печат и потпис:

8. ПОДАЦИ О СИСТЕМУ ВИСОКОГ ОБРАЗОВАЊА

* - оцена је призната; О – обавезан предмет; И – изборни предмет